

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121204765
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121204765.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne A., právne zastúpenej E. proti žalovanému V., právne zastúpeného E., v konaní o zaplatenie 60 410,90 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín, č. k. 13C/14/2021-73 zo dňa 11. apríla 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á** voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom výrokom I. rozhodol tak, že konanie v časti o zaplatenie 16 608,72 eur s 5 % úrokom z omeškania od 19.09.2021 do zaplatenia sa zastavuje, výrokom II. žalobu v ostatnej časti zamietol a výrokom III. žalovanému voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na dispozičný úkon žalobkyne, ktorým svoju žalobu v časti o zaplatenie 16 608,72 eur s príslušenstvom zobrala späť, predmetom žaloby ostal nárok žalobkyne na zaplatenie sumy vo výške 43 802,18 eur s 5 % úrokom z omeškania z tejto sumy od 19.09.2021 do zaplatenia, ktorá zahŕňa náhradu za užívanie nehnuteľností v k. ú. V. zapísaných na LV č. XXXX ako parcela registra E č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX a XXXX/X, na LV č. XXXX ako parcela registra E č. XXXX a na LV č. XXXX ako parcela registra E č. XXX/X a XXX/X, a to za obdobie od 20.07.2019 do 20.07.2021. Skutkovým základom žalobkyňou uplatneného nároku bola skutočnosť, medzi sporovými stranami nesporná, že dňa 01.07.2009 došlo k vzniku vecného bremena k pozemkom, nachádzajúcich sa v k. ú. V. zapísaných na LV č. XXXX ako parcela registra E č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX a XXXX/X, na LV č. XXXX ako parcela registra E č. XXXX a na LV č. XXXX ako parcela registra E č. XXX/X a XXX/X, nakoľko na týchto pozemkoch sa nachádza stavba - pozemná komunikácia - cesta druhej triedy, ako aj jej súčasť, tzv. ochranný zelený pás, na ktorom je vysadená cestná zeleň, ktorá je vo vlastníctve žalovaného, a to v rozsahu 445 m² na parc. č. XXX a XXX, v rozsahu 163 m² na parc. č. XXXX a XXXX/X, v rozsahu 251 m² na parc. č. XXXX, v rozsahu 433 m² na parc. č. XXX/X a XXX/X a v rozsahu 120 m² na parc. č. XXX a XXX. Obsahom tohto vecného bremena je držba a užívanie pozemku pod stavbou vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Nespornou bola skutočnosť, že žalobkyňa ku dňu vzniku predmetného vecného bremena nebola vlastníčkou predmetných pozemkov.

2. Právne vec posúdil podľa ust. § 1 ods. 1, § 2 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2 zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 3d ods. 2 prvá veta zákona

č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, § 8 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách, § 100 ods. 1, 2, § 101, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. K spornej otázke, či je náhrada za vecné bremeno vzniknuté na základe zákona č. 66/2009 Z. z. jednorazového charakteru (právny názor žalovaného), alebo ide o náhradu, ktorá sa má poskytnúť za časové obdobie existencie vecného bremena (právny názor žalobkyne), súd prvej inštancie zaujal názor, že náhrada za vecné bremeno, ktoré vzniklo na základe zákona č. 66/2009 Z. z. dňom účinnosti tohto zákona (01.07.2009), je jednorazová. Pri rozhodovaní vychádzal z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2020, sp. zn. 8Cdo/17/2019, v ktorom bola riešená práve otázka, či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. má nárok na primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom týmto zákonom predpokladaným. Uvedenú otázku už riešil predtým Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 26.08.2019 sp. zn. 2Cdo/194/2018 a dospel k jednoznačnému záveru o jednorazovom charaktere finančnej náhrady. Obdobná otázka bola riešená Najvyšším súdom SR v rozsudku 24.03.2015 sp. zn. 7Cdo/26/2014, resp. z 15.04.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré sa týkali náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. a vyslovený právny názor je plne použiteľný aj na priznanie náhrady v režime zákona č. 66/2009 Z. z., keďže rovnako ide o zákonné vecné bremeno a jeho povaha a charakter, ako aj zhodná zákonná konštrukcia, tieto obmedzenia vlastníckeho práva spája. Zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. predstavuje spôsob, ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky. Ide o nedoriešené právne vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu a zákonodarca prijatím zákona č. 66/2009 Z. z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch. *Expresis verbis* však neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Pri nedostatku inej právnej úpravy náhradu za vzniknuté vecné bremeno možno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov ako príkazov na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/89/2008). Potom i v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zák.č. 66/2009 Z.z. je primeraná náhrada namieste. Ak judikatúra Najvyššieho súdu akceptovaná Ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo *ex lege* jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z.. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová, nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno.

4. V odôvodnení rozhodnutia prvoinštančný súd vykonal porovnanie zákonných ustanovení, a to § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. a § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., nakoľko v oboch prípadoch zo zákona k pozemku vzniká právo zodpovedajúce vecnému bremenu, zo zákona vzniká vecné právo „in rem“. Porovnávajúc právnu úpravu podľa zákona č. 182/1993 Z. z., vychádzajúc pritom z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/49/2014 a zákona č. 66/2009 Z. z., konštatoval, že došlo k obmedzeniu vlastníka tohto pozemku jednorazovo, a to dňom vzniku vecného bremena. K ďalšiemu obmedzeniu už nedošlo, preto nárok na ďalšiu či opakovanú náhradu za obmedzenie v dôsledku vecného bremena nevzniká. Žalobkyňa ako nová vlastníčka dotknutých pozemkov získala predmetné pozemky už zaťažené predmetným vecným bremenom, bola s týmto stavom oboznámená, a preto v jej prípade nemožno hovoriť o obmedzení jej vlastníckeho práva, súd preto konštatoval, že nezistil dôvod, pre ktorý by sa mal odkloniť od názoru vyšších súdov o tom, že prejednáváná náhrada za vecné bremeno zriadené zákonom č. 66/2009 Z. z. má byť jednorazová. Podľa názoru súdu uvedený nárok neobstojí, pohľadávka vlastníka na náhradu vznikla najskôr od účinnosti zákona (01.07.2009), ktorá sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť dňa 02.07.2009, a teda uplynula v roku 2012, preto podaná žaloba, ak by uplatňovala takúto náhradu, by musela byť vyhodnotená ako premlčaná.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozsudok súdu prvej inštancie je podľa žalobkyne nezákonný,

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozhodnutie vykazuje absolútnu neznesiteľnosť Ústavy, popiera princíp právneho štátu a je arbitrárne. V konaní bolo porušené právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, právo prednášať prednesy na pojednávaní vrátane záverečnej reči. S odkazom na čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1, 4 Ústavy SR namietala, že súd prvej inštancie svojím rozhodnutím úplne poprel princíp právneho štátu, ktorý je nosným princípom fungovania súdov a celej spoločnosti. Vo svojej argumentácii citovala z viacerých rozhodnutí Ústavného súdu SR - PL ÚS 38/95, PL ÚS 4/2000, PL ÚS 22/2006, PL ÚS 16/06, PL ÚS 15/98, PL ÚS 52/99, II. ÚS 34/95, IV. ÚS 294/2012, IV. ÚS 92/09, IV. ÚS 478/2011, IV. ÚS 478/2011, III. ÚS 185/2010, PL ÚS 42/2015. Citáciou ustanovení Ústavy (čl. 144 ods. 1, čl. 152 ods. 4) a nálezov Ústavného súdu napr. PL ÚS 19/98, IV. ÚS 81/04 a iné konštatovala, že povinnosťou všeobecného súdu je podávať ústavne súladný výklad právnych predpisov. Pokiaľ nútené obmedzenie vlastníckeho práva priamo zákonom je v rozpore s Ústavou (výklad čl. 20 ods. 4 Ústavy SR Ústavným súdom), povinnosťou súdu je tento výklad Ústavy použiť i pri aplikácii zákona č. 66/2009 Z. z.. Vyslovila názor, že prvoinštančný súd zhodne s Najvyšším súdom SR v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/17/2019 postavili spôsob obmedzenia a vyvlastnenia vlastníckeho práva svojím formálnoprávnym výkladom zákona č. 66/2009 Z. z. doslova „na hlavu“. Podľa nich nie ten, kto chce obmedziť alebo vyvlastniť vlastnícke právo má osloviť vlastníka a vyplatiť mu náhradu, ale vlastník má pátrať po vyvlastniteľovi a žiadať ho o náhradu. Takýto prístup je v normálnom právnom štáte vylúčený. Podľa názoru odvolateľky prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí povyšuje vlastnícke právo stavby na úkor vlastníckeho práva k pozemku a popiera ich rovnaký zákonný obsah a ochranu. Popiera prioritnú viazanosť Ústavou pri výklade a aplikácii právnych noriem v zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy. Napriek tomu, že všetky tri nálezy (v odvolaní necitované - pozn. odvolacieho súdu) výkladu čl. 20 ods. 4 Ústavy boli súdu predložené a vysvetlené, súd sa nimi v rozhodnutí vôbec nezaoberal. Porušil tak základné právo žalobkyne na spravodlivé súdne konanie. K právnomu záveru v bode 24. odôvodnenia rozhodnutia, ktorým sa súd „paradoxne snaží poprieť dočasnosť obmedzenia vlastníckeho práva výkladom o jeho dočasnosti“, uviedol, že ak by vecné bremeno malo mať trvalý charakter, nemala by zmysel časť zákonnej úpravy o spôsobe nadobúdania pozemku vlastníkom stavby podľa § 3 a nasl. zákona č. 66/2009 Z. z., lebo trvalou úpravou by boli práva vlastníka stavby na úkor vlastníka pozemku trvalo zabezpečené. Zákonodarca tak potreboval zabezpečiť práva k pozemku „len do času usporiadania pozemkových úprav“, aby práva k pozemku pod cestami boli aspoň dočasne ošetrené. V praxi preto neexistuje ani jeden prípad usporiadania pozemku podľa zákona č. 66/2009 Z. z., lebo súdmi vykonávaný výklad o trvalosti vecného bremena nahráva bezodplatnému užívaniu pozemkov pod cestami a usporiadanie vlastníctva tak nemá zmysel. Na tomto mieste treba zdôrazniť, že neobstojí výklad o trvalosti, teda že vlastník zaťaženého pozemku by bol odškodnený dvakrát - prvýkrát za zriadenie trvalého vecného bremena, druhýkrát postupom podľa § 3 ods. 1 zákona v procese pozemkových úprav finančnou náhradou alebo náhradným pozemkom. Na tieto argumenty ohľadne gramatického, logického i autentického výkladu súd nedáva žiadnu odpoveď. Obdobne súd nereaguje ani na ďalšie argumenty žalobkyne a mylne preberá závery z rozhodnutí Najvyššieho súdu a Ústavného súdu SR. V podanom odvolaní žalobkyňa namietala hrubé porušenie práva na spravodlivý súdny proces tým, že súd nezaznamenával do zápisnice podstatný obsah prednesov tak, ako to vyžaduje § 99 ods. 1 CSP.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za správny a riadne odôvodnený a navrhol jeho potvrdenie odvolacím súdom. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie uviedol dostatočnú argumentáciu, z akého dôvodu sa nestotožnil s právnou argumentáciou žalobkyne. Práve snahou žalobkyne (a nie súdu) v konaní pred súdom prvej inštancie bolo „svojské“ vyloženie príslušných právnych predpisov, ako i súdnych rozhodnutí. Podľa názoru žalovaného nemohlo dôjsť zo strany súdu k porušeniu práva na spravodlivý proces nezaznamenaním podstatného obsahu prednesov, a to z dôvodu, že spisovanie zápisnice o procesnom úkone je fakultatívne (viď rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/54/2019).

7. Žalobkyňa v replike vyjadrila súhlas s argumentáciou žalovaného o zaznamenávaní procesných úkonov súdu, keďže v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/54/2019 je uprednostňovaný technický zvukový záznam na úkor písomnej zápisnice. Zároveň však poukazuje na to, že v predmetnom súdnom konaní sa písomná zápisnica vyhotovovala. Ak teda súd sa rozhodol vyhotovovať klasickú zápisnicu o súdnom pojednávaní, jeho povinnosťou bolo zaznamenávať prednesy v súlade s právnou úpravou obsiahnutou v CSP, porušenie ktorej bolo v odvolaní namietané.

8. Žalovaný v podanej duplike nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že zápisnica o pojednávaní zo dňa 11.04.2022 nebola v súlade s CSP. Súd prvej inštancie zaznamenal v predmetnej zápisnici v súlade s ust. § 99 ods. 1 CSP podstatný obsah prednesov.

9. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. konanie v časti o zaplatenie 16 608,72 eur s 5 % úrokom z omeškania od 19.09.2021 do zaplatenia zastavil (v dôsledku späťvzatia časti žaloby), vo výroku II. v ostatnej časti žalobu zamietol a vo výroku III. rozhodol o nároku na náhradu trov konania. Nakoľko odvolaním nebol napadnutý výrok I. rozsudku, v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho konania.

11. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností, majúcich pôvod v obsahu spisového materiálu, odvolací súd dospel k záveru o nedôvodnosti podaného odvolania. Po dôkladnom preskúmaní rozhodujúcich odvolacích námietok dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, ktorý posúdil v súlade s hmotným právom a ustálenou rozhodovacou praxou. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám § 220 CSP.

12. Odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1 CSP).

13. Žalobkyňa v podanom odvolaní uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Z obsahu odvolania možno vyvodíť, že v súvislosti s uplatneným odvolacím dôvodom odvolateľka namietala, že súd hrubo porušil jej právo na spravodlivý súdny proces tým, že nezaznamenával do zápisnice podstatný obsah prednesov tak, ako to vyžaduje § 99 ods. 1 CSP. Uviedla, že v zápisnici je z úvodného prednesu právneho zástupcu žalobkyne zaznamenané len torzo a zo záverečného prednesu nič, pretože sa vraj vyhotovuje zvukový záznam.

15. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

16. Zo samotnej povahy zápisnice o pojednávaní vyplýva, že zápisnica o pojednávaní má slúžiť predovšetkým ako záznam priebehu pojednávania. Vyplýva to zo znenia ust. § 99 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého, ak to súd považuje za vhodné a účelné, spisuje sa o procesných úkonoch zápisnica. Podľa ust. § 99 ods. 1 veta druhá CSP v zápisnici sa najmä označí prejednávacia vec, uvedú sa prítomní, opíše sa priebeh procesného úkonu a uvedie sa podstatný obsah prednesov a výroky rozhodnutia.

17. Pokiaľ ide o predmetnú zápisnicu o pojednávaní zo dňa 11. apríla 2022, vzhľadom na vyhotovený zvukový záznam (týmto bol zaznamenaný celý priebeh procesného úkonu , ktorý je uchovaný aj po skončení pojednávania), je potrebné ju vnímať ako zaznamenávanie priebehu pojednávania, teda aj podstatného obsahu prednesu prítomných zástupcov procesných strán. Uvedenú zápisnicu o pojednávaní diktoval sudca/sudkyňa a bolo na jeho rozhodnutí, ako sformuluje obsah prednesu, ktorý bude v zápisnici zaznamenaný. Pokiaľ v posudzovanom prípade považoval v rámci prednesu žalobkyne za potrebné zaprotokolovať prednesenie žaloby zo strany jej právneho zástupcu a citáciu konkrétnych rozhodnutí Ústavného súdu SR s konštatovaním, že záverečné reči oboch zástupcov sporových strán sú zaznamenané na zvukovom zázname, preto sa bližšie protokolovať nebudú, nezdieľa odvolací súd názor žalobkyne, že súd porušil jej právo na spravodlivý súdny proces a nezaznamenával do zápisnice podstatný obsah prednesov, tak ako to vyžaduje § 99 ods. 1 CSP. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami. Preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych

predpisov a rozhodoval v súlade s jej vôľou a pohľadávkami (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR I.ÚS 97/97, I. ÚS 50/04).

18. Uplatnenú odvolaciu námietku spočívajúcu v spochybnení správnosti zachytenia obsahu spisanej zápisnice z pojednávania odvolací súd nepovažuje za dôvodnú, a to aj s prihliadnutím na to, že rozhodnutie o tom, čo je podstatné a čo a ako treba zachytiť v zápisnici je rozhodnutím sudcu alebo predsedu senátu, ktorý zápisnicu diktuje a ktoré je limitované jeho subjektívnym vnímaním toho, čo pri úkone súdu zaznelo a aký to má význam pre ďalšie konanie (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, G., Tomašovič, M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha, C. H. Beck 2016, komentár k § 99).

19. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že v konaní bolo porušené jej právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, odvolací súd prieskumnou činnosťou dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie nedáva podklad pre tvrdenie žalobkyne o porušení jej práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia z hľadiska ust. § 220 ods. 2 CSP. V rozsudku súdu prvej inštancie je uvedený skutkový stav, ktorý považoval súd prvej inštancie za rozhodujúci. Súd uviedol stanoviská strán sporu k preskúmvanej veci, vymedzil, ktoré skutočnosti boli medzi sporovými stranami nesporné, vymedzil rozhodujúcu právnu otázku, na ktorú dal jednoznačnú odpoveď, uviedol právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax, ktorou sa pri rozhodovaní v danej veci riadil. Žalobkyňa preto nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnené.

20. Z hľadiska odvolacích dôvodov žalobkyňa v odvolaní namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

21. Nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použije iný právny predpis ako ho mal správne použiť, alebo aplikoval síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil. O takýto prípad sa v prejednávanej veci nejedná.

22. Vzhľadom na argumentáciu žalobkyne reprezentovanú jej právnym zástupcom počas prvostupňového a odvolacieho konania odvolací súd uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané). Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia Najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali.

23. Zásada právnej istoty je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces.

24. V posudzovanej veci súd prvej inštancie svoje zamietajúce rozhodnutie (výrok II.) založil na právom názore, ktorý vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s tým, že nosné právne závery boli predmetom (aj) ústavného prieskumu, že náhrada za vecné bremeno, ktoré vzniklo na základe zákona č. 66/2009 Z. z. dňom účinnosti tohto zákona (01.07.2009) má byť jednorazová, nárok na ďalšiu či opakovanú náhradu za obmedzenie v dôsledku vecného bremena nevzniká, pohľadávka vlastníka sa premlčuje v trojročnej premlčacej dobe a uplynula v roku 2012. V podanom odvolaní žalobkyňa spochybňuje argumentáciu súdu, uvádza, že prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí popiera Ústavu, najmä čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, povyšuje vlastnícke právo stavby na úkor vlastníckeho práva k pozemku a popiera ich rovnaký zákonný obsah a ochranu, popiera prioritnú viazanosť Ústavou, pričom súd nevysvetlil, nezdôvodnil a nezaoberal sa troma náleznami (bez ich bližšej špecifikácie), ktoré boli súdu predložené.

25. K námietke žalobkyne spochybňujúcej právne posúdenie veci odvolací súd uvádza, že aj v uznesení Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2019 zo dňa 26.01.2022 súd uviedol, že Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.08.2019 rovnako ako v uznesení sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020, riešil otázku, či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva vo forme pravidelných platieb primeranej náhrady počas trvania núteného obmedzenia vo výške ročného úžitku, ktorý sa viaže k tej časti nehnuteľnosti, v ktorej sa vlastníctvo obmedzuje a či existuje ustanovenie všeobecného záväzného právneho predpisu, ktoré by bránilo považovať náhradu za obmedzenie vlastníckych práv zákonným vecným bremenom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vo forme opakujúceho sa plnenia. Z uznesenia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.08.2019 vyplýva, že obdobnú „odvolaciu otázku“ už Najvyšší súd riešil v rozsudku z 24.03.2015 sp. zn. 7Cdo/26/2014 ako aj v rozsudku zo 14.04.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014, ktoré sa týkali priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z.. Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. je primeraná náhrada namieste. Všeobecné súdy vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti plne rešpektujú, že vlastníkom pod stavbami patriacimi obci alebo vyššiemu územnému celku patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena determinovaná proporionalitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/134/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/198/2014, uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 4Mcd/2/2014).

26. V tejto súvislosti odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie odkazuje na ustálenú rozhodovaciu prax - právnu argumentáciu uvedenú v rozhodnutí Najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/49/2014, z ktorej vyplýva jednoznačný právny záver, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno.

27. Vzhľadom na vyššie uvedený výklad vyplývajúci z ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie zastáva názor, že žalobkyňa predmetnou žalobou nedôvodne uplatňuje právo na zaplatenie náhrady za zriadené vecné bremeno, nakoľko ide o náhradu zásadne jednorazovú, ktorá nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Pokiaľ žalobkyňa kúpou nadobudla pozemky so zákonným vecným bremenom, ktoré vzniklo 01.07.2009, nárok na odplatu za zriadené vecné bremeno (ako jednorazové plnenie) bol už v čase kúpy premlčaný a bol premlčaný aj v čase podania žaloby.

28. Pokiaľ žalobkyňa nad rámec podaného odvolania a svojej repliky odvolaciemu súdu oznámením „dôležitých skutočností“ poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR PL ÚS 7/2022-11 zo dňa 11.05.2022 a PL ÚS 16/2021-9 zo dňa 18.12.2021 (návrhy okresného súdu na vyslovenie nesúladu ust. § 6 ods. 1 zákona č. 639/2004 Z. z. a § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. s Ústavou SR), odvolací súd konštatuje, že tieto rozhodnutia, ktorými ústavný súd oba návrhy odmietol, neovplyvnili už ustálený právny názor v súvislosti s uplatňovaným hmotnoprávnym nárokom na náhradu za výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenom podľa zákona č. 66/2009 Z. z.

29. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. a vo výroku III. potvrdil ako vecne správne.

30. V odvolacom konaní mal procesný úspech žalovaný, preto má v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP voči neúspešnej odvolateľke (žalobkyňi) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).